

הזמנה לסדרות התייחסותיות

שמחים.ות להזמינכם.ן לשתי סדרות התייחסותיות שתתקיימנה השנה.

שתי הסדרות מזמינות לעיון וקריאה מחודשת בכתביהם של שניים ממובילי הזרם והחשיבה ההתייחסותיים, לואיס ארון ופיליפ ברומברג שהלכו מאיתנו לאחרונה.

סדרה ראשונה:

'Meeting of minds'

להיפגש מחדש עם כתביו של לואיס ארון

מרצי הסדרה:

ד"ר רינה לזר, ד"ר אילנה לאור, אודי חן ויואב אנטמן

רבים.ות בקהילה ההתייחסותית חשו אובדן גדול עם מותו של לואיס ארון. הייתה זו פרידה מכותב עשיר ורב רבדים, מרצה מרתק ומלא חיים, מנהיג ואב לקהילה ההתייחסותית. כמידת העדרו כך היה ניתן לחוש את

נוכחותו בנפשותיהם.ן ובליבם.ן של תלמידים.ות, רעים.ות ועמיתים.ות. בסדרה שהחלה בשנה שעברה וממשיכה השנה מהמקום שבו הפסיקה, אנו רוצים.ות להמשיך את הדיאלוג עמו גם כשהוא כבר איננו פה בגופו, להשאיר אותו עוד מעט אתנו.

הזמנו את האבות, האימהות, האחים והאחיות המקומיים שלנו, בכדי שימשיכו את השיח עם ארון. לרובם "שעות לו" ארוכות וכולם.ן מכירים.ות היטב את כתביו. אנו בתקווה כי בעזרתם.ן נצליח לפרוש את יריעת 'הרשת הדיאלקטית' הרחבה שארון טווה במהלך השנים בכתביו ובהרצאותיו. נרצה להמשיך ולגלות את פניו הרבות והמגוונות, את הפתיחות יוצאת הדופן שלו לריבוי ואחרות, את המחויבות והכבוד העמוק שרחש למסורת ולהיסטוריה בין אם זו היהודית או הפסיכואנליטית, ועם זאת את הניצוץ החדשני והשונה ברעיונותיו, כזה המחבר הרבה קוים ידועים ומוכרים ואז "הופך אותם על ראשם" ופותח מרחב חדש.

ננסה להמשיך את הסדרה מהמקום החי והעשיר בו היא נקטעה, ויחד עם זאת ברור לנו שהעולם כפי שהיה כשנעצרה הסדרה אינו אותו עולם כפי שהוא היום. אנחנו מניחים שנרגיש זאת עם כל דוברת ודובר ועם כל מאמר שנקרא יחד.

המשתתפים.ות מתבקשים.ות לקרוא את המאמרים לקראת המפגשים בסדרה. לינק למאמר הרלוונטי יפורסם באתר הפורום שבועיים לפני מועד הערב. כל מפגש יארך כשעתיים ויכלול הרצאה/ות ודיון משותף עם הקהל.

מנחי הסדרה הם יואב אנטמן, ד"ר נוגה אריאל-גלור, אודי חן ושירה קדם אילון.

בעת זו המפגשים יערכו בזום, בשעות 20:00-21:30. קישור ישלח לנרשמים.ות בתאריך הערב.

[לחצו כאן: להרשמה להרצאה לחברי.ות יאר"פ, סטודנטים.ות, מתמחים.ות 40 ש"ח](#)

[לחצו כאן: להרשמה להרצאה לאורחים.ות 50 ש"ח](#)

הרשומים.ות לסדרה מהשנה הקודמת רשומים.ות ללא תשלום נוסף לשתי הסדרות.

ברוח התקופה ינתנו 5 מלגות השתתפות בסדרה ללא תשלום – למעוניינים.ות אנא שלחו פניה למייל [הפורום](#) ונחזור אליכם.ן

תכנית המפגשים

מפגש שני 23.12.2020

ד"ר אילנה לאור

תנועה ואינטראקציה - המפגש שלי עם לו ארון להלכה ולמעשה.

על המאמר:

מימוש בפעולה, אינטראקציה והזדהות השלכתית: הפסיכואנליזה נעשית בינאישית (מתוך

המפגש, 2013)

בערב זה אני רוצה לשוחח על כתיבתו של לו ארון בנושאי ה'פעולה' וה- Enactment. עם לו ארון נפגשתי ושוחחתי רבות, אולם את הדיאלוג שאני רוצה לפתח בערב זה בעקבות הקריאה בפרק 7 בספרו, לא קיימנו מעולם. בפרק זה מתאר ארון את עמדתו ואת התמודדות הפסיכואנליזה עם נושא הפעולה-אינטראקציה, בדגש על Enactment. נושא שימשיך ויעסיק אותנו גם בספרו המשותף עם גלית אטלס 'Dramatic Dialogs'. ארון מעניק לפעולה, לעשייה, מקום חשוב ביותר במעשה הטיפולי. נושא זה מאוד מעסיק גם אותי בניסיון לכתוב ולהמשיג אותו וכן בעבודתי בקליניקה. אנסה ליצור דיאלוג עם חשיבתו של לו ארון בנושא הפעולה ואנסה להבין מדוע, לצערי, לא התאפשר דיאלוג זה בינינו עוד בחייו.

ד"ר אילנה לאור (Ph.D.) פסיכולוגית קלינית ואנליטיקאית קבוצתית, מדריכה ומורה בבית הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל אביב, יו"ר הפורום לפסיכותרפיה ופסיכואנליזה התייחסותית וחברת הוועד של הארגון הבינלאומי לפסיכותרפיה ופסיכואנליזה התייחסותית IARPP. הוציאה לאור שני ספרי ילדים וכתבה מאמרים רבים בנושא התהליך הטיפולי. עובדת בקליניקה פרטית בתל אביב.

מפגש שלישי 17.2.21

אודי חן

יואב אנטמן

"אש שחורה על גבי אש לבנה" – לנוח על ברכיו של הקדוש והמבורך

על מאמריו של ארון העוסקים ביהדות ופסיכואנליזה:

God's influence on my psychoanalytic vision and values (2004)

The Tree of Knowledge: Good and Evil Conflicting Interpretations (2005)

"Black Fire on White Fire", Resting on the Knee of the Holy and Blessed One,
Discussion of Philip Cushman's "A Burning World, an Absent God: Midrash,
Hermeneutics, and Relational Psychoanalysis" (2007)

כתביו של לו ארון על יהדות ופסיכואנליזה, מוכרים פחות, מרתקים ומעלים ביתר שאת צדדים דיאלקטיים וסותרים באישיותו ומשנתו של ארון. מצד אחד כמיהה בלתי מתפשרת במסע אחר הקדוש, השלם, והנצחי. ומאידך דחף לכפור, לבחון ולפרק רעיונות אידאליים ומושלמים מדי. בתווך מתנסחת אצל ארון תפיסת עולם יהודית פסיכואנליטית של הדדיות, ערבות ומעורבות, התמסרות למסורת ולחוק תוך איתגורו ובחינת גבולותיו. תפיסה של חיוב ושמחה במלאכת החיים עם ההכרה הבלתי נמנעת בחסר ובמוות.

ארון מזמין אותנו הזמנה נועזת להביא את הסובייקטיביות הדתית שלנו, את האמונות וההשקפות, את ה'אלוהים' של כל אחד מאיתנו אל המפגש עם כל מטופל. כיצד אפשרי הדבר והאם אין בכך כפירה בעיקר?

בקריאה משותפת "בכתבים הפסיכואנליטיים היהודיים" של ארון ננסה לעסוק בסוגיות שהעסיקו אותו, ואף להקשות עליהן, סוגיות של קדושה וחול, מסורת ומהפכה, אורתודוקסיות וחדשנות, וסוגיית מקומה ומשמעותה של האמונה והחוויה הדתית בטיפול הפסיכואנליטי.

אודי חן פסיכולוג קליני, קנדיסט במכון הישראלי לאנליזה קבוצתית, מנחה קבוצות במשרד הבטחון, מלמד בבית הספר לפסיכותרפיה 'יישומים קליניים' ובבית הספר לפסיכותרפיה של החברה הערבית במכון מגיד. חבר וועד הפורום הישראלי לפסיכואנליזה ופסיכותרפיה התייחסותית. קליניקות בתל אביב ופרדס-חנה.

יואב אנטמן פסיכולוג קליני, עמית מתמחה במכון ת"א לפסיכואנליזה בת זמננו. מלמד במכללת דויד ילין, בביה"ס לפסיכותרפיה בביה"ח ברזילי, ובתוכנית הבינתחומית במכון ת"א לפסיכואנליזה. חבר וועד הפורום הישראלי לפסיכואנליזה ופסיכותרפיה התייחסותית. מתגורר ועובד בירושלים.

סדרה שניה:

מגלים יחד את פניו המרובות של פיליפ ברומברג

מרצי הסדרה:

ד"ר דונל סטרן, ד"ר מיטשל בקר, ד"ר אבי ברמן, ד"ר צביה זליגמן,

ותמי דרור-שיבר

רובנו מכירים. ואת ברומברג מהכתובים ולא מתוך היכרות אישית, אך כשנודע על פטירתו השנה, גילינו כי עבור רבים. ואת מאיתנו הוא משמש עוגן פנימי התייחסותי, עוגן של תיאוריה ועוגן בקליניקה, ומתוך כתיבתו החיה והאישית איכשהו חשנו כי אנחנו מכירים מעט גם את ברומברג עצמו.

ברומברג הינו אחד מעמודי התווך בהתפתחות החשיבה ההתייחסותית ומאבותיה המייסדים. בסדרה נרצה להעמיק את ההיכרות עם ברומברג וכתביו תוך התבוננות מזוויות שונות על התיאוריה שהגה, על התפתחות תפיסותיו בתוך השדה הפסיכואנליטי ואף עליו כאדם. קצרה היריעה מלתאר את עושר תרומותיו של ברומברג, ועל כן בסדרה בחרנו להתמקד בתפיסתו את העצמי המרובה, מצבי העצמי וה'עמידה ברווחים', בהדגשת תהליכי דיסוציאציה פנימיים ואינטרסובייקטיבים כחלק מההתפתחות, וכן בהבנת ההתייחסותית של

הטראומה. בשלושת הערבים בסדרה נפגוש מרצים שונים ונתוודע לקריאתם התיאורטית והאישית את כתבי ברומברג.

בערב הפתיחה החגיגי של הסדרה נארח את ד"ר דונל סטרן ממיסדי ומובילי הזרם ההתייחסותי.

כל מפגש יארך כשעתיים ויכלול הרצאה/ות ודיון משותף עם הקהל.

המשתתפים מתבקשים לקרוא את המאמרים לקראת שלושת המפגשים בסדרה. לינק למאמר הרלוונטי יפורסם באתר הפורום שבועיים לפני מועד הערב.

בעת זו המפגשים יערכו בזום, בשעות 20:00-21:30. קישור ישלח לנרשמים.ות בתאריך הערב.

מנחי הסדרה הם יואב אנטמן, ד"ר נוגה אריאל-גלור, אודי חן ושירה קדם אילון.

[לחצו כאן: להרשמה לסדרה המלאה לחברי.ות יאר"פ, סטודנטים.ות, ומתמחים.ות 90 ש"ח](#)

[לחצו כאן: להרשמה לסדרה המלאה לאורחים.ות 120 ש"ח](#)

הרשומים.ות לסדרה מהשנה הקודמת רשומים.ות ללא תשלום נוסף לשתי הסדרות.

ברוח התקופה ינתנו 5 מלגות השתתפות בסדרה ללא תשלום – למעוניינים.ות אנא שלחו פניה למייל הפורום ונחזור אליכם.

תכנית המפגשים

מפגש ראשון 21.3.21

ערב פתיחה עם ד"ר דונל סטרן (Ph.D.) Donnel B. Stern

פיליפ ברומברג, האיש, עבודתו והחברות בינינו.

בהנחיית ד"ר אילנה לאור

בערב הפותח את הסדרה נארח את ד"ר דונל סטרן ממובילי הזרם ההתייחסותי אשר ידבר על ברומברג האיש וההוגה מתוך חברות עמוקה ורבת שנים. סטרן יפרוס את התפתחותו התיאורטית של ברומברג מתוך היכרות

מקצועית ואישית עמו. הוא יציג את עיקרי חשיבתו ונזמין את כולכם לרוב שיח פתוח עם סטרן על ברומברג ומשנתו ועל השפעתו על סטרן עצמו.

Donnel B. Stern (Ph.D.) is a Training and Supervising Analyst at the William Alanson White Institute in New York City; Clinical Consultant and Adjunct Clinical Professor of Psychology at the NYU Postdoctoral Program in Psychoanalysis and Psychotherapy. He is Founder and Editor of an ongoing book series, "Psychoanalysis in a New Key." His most recent book is *The Infinity of the Unsaid: Unformulated Experience, Language, and the Nonverbal*.

מפגש שני 28.4.21

העצמי הברומברגיאני

ד"ר אבי ברמן וד"ר מיטשל בקר

ד"ר אבי ברמן

'גשר על מים סוערים' – על חיבור מצבי העצמי המנותקים בטיפול

על המאמר:

Bromberg, P.M. (1998). Staying the Same While Changing: Reflection on Clinical Judgment. *Psychoanalytic Dialogues*, 8(2): 225-236.

המופיע גם בספר: Standing in spaces

פיליפ ברומברג הוא כנראה הכותב החשוב בימינו אודות מצבי עצמי ודיסוציאציות ובייחוד אודות טראומה ודיסוציאציה. איחוי של דיסוציאציות נחשב לתרומה טיפולית אשר מאפשרת למטופל לחוות חיים אינטגרטיביים ומעובדים. עם זאת איחוי זה כמוהו כוויתור, מצדו של המטופל, על מנגנון הגנה יקר ערך. יתר על כן, האיחוי מחליף את הדיסוציאציה בקונפליקט פנימי העלול להיות סוער ומכאיב. המטפל עלול לחוש ערעור ואשמה מול כאבו של המטופל המתגרים את יכולתו להכיל את סערת הנפש של שניהם. ההרצאה תתמקד בהתמודדותו האישית-מקצועית של המטפל במצבים אלה ותכלול תיאורי מקרים רלוונטיים.

ד"ר אבי ברמן (Ph.D.), פסיכולוג קליני, מדריך, פסיכואנליטיקאי, אנליטיקאי מנחה ואנליטיקאי קבוצתי. חבר במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו ובמכון הישראלי לאנליזה קבוצתית. יוזם ויו"ר ראשון של המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית. ממייסדי עמותת "בסוד שיח" לגישור בין קבוצות בקונפליקט. ראש התכנית לטיפול קבוצתי בבית הספר לפסיכותרפיה של אוניברסיטת תל אביב. מורה ומדריך במוסדות אלה. כותב משותף של הספר "קורבניות, נקמה ותרבות הסליחה" (יחד עם מרים ברגר ואיון אורליץ').

ד"ר מיטשל בקר

אין עצמי אמיתי ללא אחר אמיתי - כיצד עברה הפסיכואנליזה ההתייחסותית מחיפוש העצמי האמיתי להבנת היווצרותו מתוך יחסים עם האחר האמיתי.

על המאמר:

Bromberg, P. M. (2009). Truth, human relatedness, and the analytic process: An interpersonal/relational perspective. *International Journal of Psychoanalysis*. 90(2), 347.

האם יכול להיות שהרגע הכי 'אמיתי' בחיינו נוצר וקורה מול האחר?

ברצוני לדון במושג האמת על פי עיניו של פיליפ ברוברג. נראה, שעל אף אהדתו לעבודה של וויניקוט, ברומברג מתווכח ישירות עם המושג 'העצמי האמיתי' של וויניקוט. ברצוני לטעון שברומברג החל בתהליך שיצר עבורי את המושג - 'אחרות אמיתית'. אשתמש בעבודה של ביון ותרומתו להבנת נושאי האמת והטרנספורמציה, כדי לחדד את השינוי המהותי שהתרחש בפסיכואנליזה: מעבר מ'העצמי האמיתי' ל'אחר האמיתי'.

ד"ר מיטשל בקר (Psy.D.) הוא פסיכולוג קליני, כתב מאמרים על פסיכואנליזה התייחסותית עם דגש על שימור הדיאלקטיקה בין מודלים מונאדיים (תוך נפשיים) למודלים אינטרסובייקטיביים בהתייחס לנושאים של משחק, הזדהות השלכתית, נרקיסיזם, הכנסת אורחים, לידת הפירוש, והיעלמות. ד"ר בקר מלמד קורסים על עבודתו של ביון במרכז ויניקוט ובתוכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת בר-אילן ומנחה קבוצות קריאה בספרות הפסיכואנליטית לאנשי מקצוע.

תמי דרור שיבר וד"ר צביה זליגמן

"Going too far": תהום אמיתית ובושה ההדדית בטיפול בטראומה חמורה על פי

ברומברג.

על המאמר:

Bromberg, P.M. (2000). Potholes on the royal road: Or is it an abyss?

Contemporary Psychoanalysis, 36, 5-28.

מופיע גם בספר:

Bromberg, P. M. (2006). *Awakening the Dreamer*. Mahwah, NJ: The Analytic Press.

פיליפ ברומברג חובר אלינו במחוזות האימה ההדדית שבעבודה הטיפולית עם טראומה. הוא מלמד אותנו שלטפל בטראומה משמע להתערער ולהשתנות בעקבות ההדף שלה בנפשנו. ברומברג מערער את ביטחוננו באומרו שלמרות כמיהתנו לספק מרחב בטוח עבור המטופלים. ות שלנו, לא נוכל להבטיח זאת. להיפך – המטפל תמיד נחוה כזה שמרחיק לכת ("going too far") מעבר ליכולתה של המטופלת, ורק בדיעבד מבחין במה שהיה "יותר מדי" עבודה. אותו "יותר מדי" הוא המפגש עם חלקי נפש מנותקים אשר קפאו מאימה, מפגש המעורר כאב שלא ניתן לנסחו, ועל כן לא מזוהה על ידי המטפל. כשל זה של המטפל, הנובע מהקושי לפגוש בחלקים מעוררי אימה בנפשו שלו, מביא למשבר ביחסים הטיפולים, משבר שמסלים והופך לתהום בין המטופלת והמטפל.

ברומברג מזהה שההסלמה כרוכה בכך שכל אחד מהצדדים חווה בושה: המטופלת בשל הצורך שלה בהכרה, צורך שלא נענה על ידי המטפל, והמטפל בשל הכאב שחולל אצל המטופלת היקרה לו. התהום שנפערת בין המטופלת למטפל איננה רק שחזור בהווה של העבר, אלא משבר אמיתי בהווה של הקשר. זו תהום אמיתית שלא תמיד ניתן להיחלץ ממנה והיא תוצר של התנגשות בין חלקים מנותקים של המטופלת ושל המטפל, ופעולתה של הבושה ההדדית.

במפגש נחבור לרעיונות אלה של ברומברג ונדגימם דרך תיאורי מקרה בתחום הטראומה והדיסוציאציה.

ד"ר צביה זליגמן (Ph.D.) פסיכולוגית קלינית מדריכה, מנהלת מרכז לטם לטיפול בטראומה מינית במערך הפסיכיאטרי במרכז הרפואי תל אביב. מלמדת באוניברסיטת תל אביב, בלימודי המשך של המסלול ההתייחסותי ובמרכז הבינתחומי ללימודי טראומה בנט"ל. כותבת על טראומה ודיסוציאציה. ערכה יחד עם

פרופ' זהבה סולומון את הספר "הסוד ושיברו: סוגיות בגילוי עריות" ועם ד"ר עפרה אשל את הספר "היה או לא היה: כשצללים של פגיעה מינית עולים בטיפול".

תמי דרור-שיבר - פסיכולוגית קלינית, פסיכואנליטיקאית, קליניקה פרטית בתל-אביב. רכזת אחראית של תכנית "המעשה הטיפולי תל-אביב", לימודי המשך למטפלים מנוסים במרכז הלימודים של החברה הפסיכואנליטית. מלמדת במרכז הלימודים של החברה הפסיכואנליטית, במרכז ויניקוט ובמסלול ההתייחסות באוניברסיטת תל-אביב. חברת ועדת האתיקה של התכנית לפסיכותרפיה בביה"ס לרפואה באוניברסיטת תל-אביב ומדריכה בתכניות לפסיכותרפיה באוניברסיטאות תל-אביב, בר-אילן ומרכז ויניקוט.

על מנחי ומנחות הסדרה

יואב אנטמן פסיכולוג קליני, עמית מתמחה במכון ת"א לפסיכואנליזה בת זמננו. מלמד במכללת דויד ילין, בביה"ס לפסיכותרפיה בביה"ח ברזילי, ובתוכנית הבינתחומית במכון ת"א לפסיכואנליזה. חבר וועד הפורום הישראלי לפסיכואנליזה ופסיכותרפיה התייחסותית. מתגורר ועובד בירושלים.

ד"ר נוגה אריאל-גלור (Ph.D.) היא מטפלת בהבעה ויצירה ופסיכותרפיסטית פסיכואנליטית, עובדת עם מבוגרים ומתבגרים בקליניקה פרטית בתל-אביב. מרצה באוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת תל-אביב ובמכללה האקדמית לחברה ואמנויות. חברת ועד הפורום הישראלי לפסיכותרפיה ופסיכואנליזה התייחסותית והאגודה הישראלית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית.

אודי חן פסיכולוג קליני, קנדידט במכון הישראלי לאנליזה קבוצתית, מנחה קבוצות במשרד הבטחון, מלמד בבית הספר לפסיכותרפיה 'יישומים קליניים' ובבית הספר לפסיכותרפיה של החברה הערבית במכון מגיד. חבר וועד הפורום הישראלי לפסיכואנליזה ופסיכותרפיה התייחסותית. קליניקות בתל אביב ופרדס-חנה.

שירה קדם אילון פסיכולוגית קלינית, קנדידטית במכון הישראלי לאנליזה קבוצתית, בוגרת המסלול ההתייחסותי בבית הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל-אביב וחברה בוועד הפורום הישראלי לפסיכואנליזה ופסיכותרפיה התייחסותית. מטפלת בקליניקה בתל אביב ובמרפאת בריאות הנפש מכבי שכונת התקווה, ת"א, שבה מובילה את תחום הטיפול הקבוצתי.

ד"ר אילנה לאור (Ph.D.) פסיכולוגית קלינית ואנליטיקאית קבוצתית, מדריכה ומורה בבית הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל אביב, יו"ר הפורום לפסיכותרפיה ופסיכואנליזה התייחסותית וחברת הוועד של הארגון הבינלאומי לפסיכותרפיה ופסיכואנליזה התייחסותית IARPP. הוציאה לאור שני ספרי ילדים וכתבה מאמרים רבים בנושא התהליך הטיפולי. עובדת בקליניקה פרטית בתל אביב.